

نامه فرهنگ

انکار انگلیسی

آیا راهبرد نبرد فرهنگی، تاریخی و تمدنی انگلیسیان با جامعه ایرانی و با مذهب ایرانی و با هویت قدرتمند ایرانی، تغییر یافته است؟ آیا نهادهای استعماری و جهان‌خواری و سرزمین‌خواری انگلیس، پس از انقلاب بزرگ ملت ایران، از نبرد فرهنگی و هویت‌ستیزی با ملت ایران‌زمین پشیمان گشته و شیوه مدارا و تساهل پیشه کرده‌اند؟ اگر بخواهیم به این پرسش‌ها پاسخ منصفانه بدهیم، این پاسخ یک کلمه بیش نیست: نه!

انگلیس نه از نبرد روی برگردانده و نه از جنایت‌ها و دخالت‌های پیشین یا از روی کار آوردن حکومت پهلوی‌ها شرمنده شده، نه از کشتار مسجد گوهرشاد و خونین جگر کردن شهر مقدس مشهد اظهار تأثر و تأسف کرده و نه از اعدام ناجوانمردانه آقا شیخ فضل الله در ۱۳ رجب ۱۲۸۸، عذرخواهی کرده و نه به‌خاطر پشتیبانی ترور سید عبدالله بهبهانی ندامت نامه منتشر کرده است!

انگلیس همان انگلیس است و خط نفرت‌آفرینی در مدار هویت تاریخی جامعه ایران، همان، اشتباه بزرگ است اگر فکر کنیم تاریخ استعمار سخت‌افزاری و حکومت از طریق سرنیزه‌ها و دیکتاتوری رضاشاهی تغییر کرده و مهربانی و احترام به حق تاریخی ملت‌ها، جای آن را گرفته و منش استکباری و استعماری، در پرتوی تحولات دانش و رنگارنگ شدن ماشین‌ها و خیابان‌ها و لباس‌ها از بین رفته و به جای آن تعامل انسانی و گفت‌وگوی تمدنی روییده است.

آنچه هم درباره رسانه B.B.C، با روشنی کاملی می‌توان اظهار کرد این است که این رسانه، نماینده کامل و تام‌الاختیار حکومت عالی‌رتبگان سیاسی انگلیس بوده و هست و راهبرد خبری و خبرسازی و تفسیرسازی آن برگرفته از بینش تمدنی و نگاه تاریخی این عالی‌رتبگان حکومتگر است.

اکنون شایسته است ببینیم در راهبرد عمومی خبری و خبرسازی این رسانه پرفعالیت، انکاریه‌ها و یا نادیدنی‌های هویت جامعه ایران، شامل چه عناصر و یا چه مفاهیمی است؟ آیا این انکارها و ندیدن‌ها ربطی به تعامل انسانی و یا نزدیکی مهرورزانه فرهنگی و یا توسعه فرهنگی دارد یا خیر؟ انکاریه‌ها و ندیدن‌های B.B.C عبارتند از: ادبیات دفاع مقدس ادبیات برآمده از انقلاب، ادبیات روحانی و روحانیت، تحولات شگرف علمی، تحولات دانش بنیان، تحولات پزشکی و... آن دسته یا گروهی که هنوز تفکرشان این است که B.B.C، اخبار ایران را درست و نزدیک به حقیقت منتشر می‌کند، ا یا نباید از خودشان بپرسند این انکاریه‌ها در راهبرد خبررسانی یک شبکه چه معنی می‌دهد؟

این نوع سانسور، یکی از دیکتاتورمانه‌ترین و خشن‌ترین سانسورهای فرهنگی و تمدنی در جهان رسانه‌های امروز به‌شمار می‌رود و مخاطب را در محار و زندان جهل، مجبور به مصرف خبرهای سیاه و نفرت‌آفرینانه می‌کند.

B.B.C البته یک انکاریه دیگر هم دارد که هر سال آن را تکرار می‌کند. این انکاریه، بزرگ‌ترین خصومت ریشه‌ای استعمار است که بر پششانی چروکیده و نازبایی B.B.C قش بسته است و می‌توان آن را آشکارا مشاهده کرد. آن روز بزرگ و باشکوه و فرحبخش ۱۳ رجب، روز تولد امیرالمؤمنین(ع) است. امسال هم در هفته‌ای که گذشت، در این شب و روز فرح آفرین، در رسانه B.B.C همه چیز دیده و شنیده شد به جز یک خبر. تولد مولا علی(ع) در کعبه تاریخ و کعبه دل‌ها و ملت‌ها!

چرا این انکار خبری، هر ساله صورت می‌گیرد و چرا شادمانی یک تاریخ زنده و پیش رونده کنمان می‌شود؟ چون B.B.C دشمن گذشته و امروز و آینده ایران‌زمین است و از تکیه‌گاه تاریخی آن «مولا علی(ع)» هراسناک است و از تولد او و از تولد اسم قدرت‌آفرین او همیشه و همه وقت بیمناکا!

روزمره نگاری

کاش بهار برایمان مادری کند

رقیه توسلی:

سکاسنی پتک:

با پشت دستش اشکش را تاراند. موبایلش را روشن کرد

و دوباره گذاشت توی جیبش و برگشت سمت من. وقتی دید نگاهش می‌کنم، گفت:

تف نسوی این زندگی! لعنت! خاک بر سر ما که نمی‌دونیم

با دل خراب و صاحب مردم‌مون چیکار کنیم!

موافق یا تک تک گفته‌هایش، می‌پرسم: خانوم چی شده؟

جز سکوت جوابی نمی‌شنوم. سوالم را دوباره تکرار می‌کنم. این بار فقط می‌بینم می‌دود طرف دو زنی که از بیمارستان آمده‌اند بیرون. چشمم دنبالش می‌رود که متصدی داروخانه اسمم را صدا می‌کند. پلاستیک تاخمل داروهایم را وراندار می‌کنم. از چهار قلم دارو فقط دوتایش را گذاشت‌اند. ماسک و ژل هم موجود نیست. دارم کارتم را می‌دهم به دستگاه که دکتر از پشت پیشخوان سراسیمه خارج می‌شود. نگاه می‌کنم. مقصدش همانجاست. پیش خانوم‌هایی که پریشان حلقه زده‌اند دور هم.

مضطرب و با تیش قلب، صحنه را می‌پایم. آقایی که مثل من شاهد ماجراست می‌پرسد چی شده جناب؟ داروخانه‌چی خلاصه می‌گوید: مادر آقای دکتر فوت شدن. دو: سست و در خلأی می‌ایم بیرون. متصدی جواب ما را که می‌دهد، نیمه بسته داروخانه ام می‌گذارد و یا تند می‌کند سمت بیمارستان. عجب خفه کننده است این درد. همه گریه می‌کنند اما با رعایت فاصله... خواهر و برادر نمی‌توانند هم را در آغوش بگیرند و تسلا بدهند. دستکش‌ها و ماسک‌ها را نمی‌توانند حذف کنند از خودشان... پیداست که دنیا تلخ‌ترین قهص‌ها را برایشان رو کرده... فصل جدایی است اما به آمدن دوست و آشنا هم آمبدی نیست... و هیچ کس جز این زخم گل و گشایش معلق همراهی‌شان نمی‌کند

آن ور خیابان ایستادم. اما تا به خودم بیایم می‌بینم در غم غریبه‌ها دارم زار می‌زنم؛ شاید چون پای حضرت مادر وسط است! یا که شاید چون این روزهای نه سال کیست که کرونازه نباشد؟

در چند قدمی بهار:

آقاچان! کاش بودی و یادم می‌دادی چطور جلو اشک‌های بی‌مانی‌ام را بگیرم و بروم با او حرف بزنم. یا او که بزرگ‌تر از دردهای ماست... و تنها آغوشی است که کروناها از هزار فرسوش‌اش رد نمی‌شوند.

گفت‌وگو با مجید اسطیری، نویسنده رمان تحسین شده «رمق»

گروه‌های مختلف ادبی خودشان را نماینده مردم بدانند

شیوع کرونا؛ از بیوتروریسم آمریکایی تا تئوری توطئه

واقعاً کار خودشونه؟!

شنبه ۲۴ اسفند ۱۳۹۸
۱۹ رجب ۱۴۴۱
۱۴ مارس ۲۰۲۰
شماره ۲۰۷ ZENDEGI.COM/IR

و جنبش‌های سیاسی و فرقه‌های انحرافی مذهبی هستند که توانایی تولید و به کارگیری سلاح‌های بیولوژیک را دارند. به طور مثال جنبش استقلال‌طلب قبیله مانوامو در کنیا که از سم برای کشتن مأموران حکومت استعماری بریتانیا استفاده کردند، فرقه مذهبی راجنیشی در سال ۱۹۸۴ با آلوده کردن ظروف سالاد ۱۱ رستوران در آمریکا با باکتری (تایفیموریوم سالامونا) موجب مسمومیت ۷۵۰ نفر شدند. در سال ۱۹۹۲ فرقه مذهبی آئوشینریکوی باسیل سیاه زخم را در ناحیه کامیرو در مترو توکیو منتشر کرد.

بیوتروریسم آمریکا

هرچند در بسیاری از مقاله‌هایی که در زمینه بیوتروریسم تدوین شده‌اند، گروه‌های تروریستی و شبه‌تنظامی به عنوان عاملان اصلی انتشار آن معرفی شدند اما شواهد تاریخی نشان می‌دهند بزرگ‌ترین استفاده‌کنندگان از تروریسم بیولوژیک علیه جان انسان‌ها، سازمان‌های اطلاعاتی کشورهای قدرتمند غربی و رژیم صهیونیستی بوده‌اند.

ویروس «یولا» یکی از مواردی است که بسیاری از رسانه‌ها معتقدند حاصل بیوتروریسم آمریکا بوده است. پایگاه خبری گلوبال ریسرچ در مقاله‌ای به قلم «جیسون کیسون» دراین‌باره نوشته است: «ما اکنون باز هم می‌توانیم مطمئن‌تر از قبل شویم که دولت آمریکا در حال دروغ‌گویی درباره بسیاری از مسائل از جمله شیوع ویروس ابولااست. در حقیقت این مسئله به نوعی یک سیاست در واشنگتن است. در این مقاله به دلایلی اشاره شده است که نشان می‌دهد سه دروغ بزرگ درباره ابولا به آذهان عمومی دنیا گفته شده است. این دلایل در عین سادگی و منطقی بودن به‌شدت نگران‌کننده و هشداردهنده هستند. برخی شواهد و بررسی‌ها نشان می‌دهند در حال حاضر شیوع ابولا یک نوع اقدام تروریستی با نقش دولت آمریکاست». نویسنده در ادامه چندین دلیل محکم برای ادعاهایش مطرح می‌کند که نشان می‌دهد «یولا» تمام و کمال حاصل بیوتروریسم آمریکاست.

اظهارنظر رسمی

هرچند از همان روزهای اولی که کرونا در سرتاسر چین ریشه دوانده بود،، شایعه‌هایی از حمله بیولوژیکی آمریکا به اقتصاد چین در رسانه‌ها مطرح شده بود اما نخستین موضع‌گیری رسمی توسط مسئولان کشورمان، همین چند روز پیش و توسط شهروز بزرگر، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس صورت گرفت. آقای نماینده اعلام کرده بود نوع جدیدی از ویروس کرونا در استان گیلان شناسایی شده که منشأ آن چین نیست و شایعه‌ها دامن می‌زند. چون جسد از این که ما ویروس کرونا را یک واقعیت بدانیم و یا به قول برخی از اهالی فضای مجازی آن را نتیجه توهم توطئه و یا به اصطلاحی تئوری توطئه قلمداد کنیم، آن چه بیشتر از همیشه توی ذوق می‌زند، کج سلیقگی رسانه‌ای مسئولان است که می‌تواند یکبار دیگر شکاف بزرگی میان مردم و حکومت بشود اطلاع و آگاهی از موضوعی، مسئله‌ای را در این

بُعد و در این شرایط حساس کشور که به‌طورقطع تبعاتی به همراه خواهد داشت، مطرح نمی‌کند. پس این سخنان نشان از این دارد که می‌توان در زمینه بیوتروریستی بودن کرونا احتمالاتی را حتی تا حد یقین مطرح کرد. به‌خصوص که رئیس سابق کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس، یعنی اصغر فلاحت پیشه هم این موضوع را تأیید کرده و از مسئولان کشور خواسته تا توجه به شرایط موجود، مقابله با بیوتروریسم را از حوزه پدافند غیرعامل خارج کرده و به‌صورت جداگانه برای آن برنامه‌ریزی کنند. آقای فلاحت پیشه البته در ادامه هم توضیح داده که از امروز تا سال ۲۰۳۰ دنیا با انواع مختلف بیوتروریسم مواجه خواهد شد، به همین خاطر باید سازمانی مستقل با اختیارات ویژه شکل گیرد و ما باید مثل پدافند موشکی، پدافند بیوتروریسم هم داشته باشیم.

مسئولان چه می‌گویند؟

احتمال بیوتروریستی بودن کرونا زمانی بیشتر قوت گرفت که سردار جلالی به عنوان رئیس سازمان پدافند غیرعامل کشور در پاسخ به این پرسش که آیا ویروس کرونا ساخته شده از سوی برخی کشورها برای تحت تأثیر قرار دادن اقتصاد چین و ایران است، این‌طور پاسخ داد: «منشأ توسعه کرونا با شواهد و قرائن تحلیلی و راهبردی و بعضی نکات خبری به دشمن ارجاع می‌شود، اما اثبات تخصصی آن نیاز به بررسی‌های آزمایشگاهی و مقایسه بین ژنوم ویروس اولیه ثبت شده و نتایج مطالعه روی ژنوم‌های جدید از نظر نوع تغییرات عاملانه روی آن دارد. هرچند بررسی پیامدهای این ویروس از نظر میزان تلفات یا وسعت همه‌گیری و نوع موج رسانه‌ای حاکم بسر آن در جهت تشدید ترس و وحشت و نگرانی بین مردم این‌ر فرشیه را تقویت می‌کند که یک حمله زیستی با اهداف اقتصادی علیه چین و ایران روی داده است».

کج‌سلیقگی رسانه‌ای

به این ماجرا اضافه کنید توییستی را که صفحه رسمی رهبر انقلاب در توئیتر، دو روز پیش منتشر کرد. در بخشی از این توییت آمده بود:«تشکیل قرارگاه بهداشتی درمانی مقابله با کرونا باتوجه به قرائنی که احتمالاً حمله بیولوژیکی بودن این رویداد را مطرح کرده، می‌تواند جنبه آزمایش دفاع بیولوژیک نیز داشته و بر اقتدار ملی بیفزاید». تمام این موارد در کنار هم موجب شده‌حسد و گمانه‌زنی‌های جامعه درباره بیولوژیک بودن کرونا تقریباً به یقین تبدیل شود. در این میان اما پاسخ‌های ضدونقیض برخی مسئولان نه تنها شرایط را تطبیق و تعدیل نمی‌کند، بلکه به تردیده‌ها و شایعه‌ها دامن می‌زند. چون جسد از این که ما ویروس کرونا را یک واقعیت بدانیم و یا به قول برخی از اهالی فضای مجازی آن را نتیجه توهم توطئه و یا به اصطلاحی تئوری توطئه قلمداد کنیم، آن چه بیشتر از همیشه توی ذوق می‌زند، کج سلیقگی رسانه‌ای مسئولان است که می‌تواند یکبار دیگر شکاف بزرگی میان مردم و حکومت ایجاد کند.

۱۲

۱۱۱۰ ورزش

بیراوند بازیکنی نیست که از او بگذریم

گل محمدی: هنوز به قهرمانی فکرنمی‌کنیم

پورعلی گنجی در گفت‌وگو با قدس:

زمان انتقاد از سرمربی تیم ملی نیست

مرتضی پورعلی گنجی مدافع با سابقه تیم ملی ایران و باشگاه العربی قطر چندی پیش به بهانه کرونا در قطر قرنطینه شد و البته پاسخ تستش منفی بود. با او در مورد شرایط این روزهای فوتبال ملی و باشگاهش حرف زدیم.

● در قطر مشکلی برای تو به خاطر ماجرای کرونا پیش نیامد؟ فقط چند روزی درحالت قرنطینه بودم. شکر خدا مشکلی نبود. چیزی که در این شرایط به مردم ضربه می‌زند مسائل روحی و روانی است. ما نباید از کرونا بترسیم. اگر هم خدای ناکرده کسی دچارش شود باید با قدرت آن را شکست دهد. خوشبختانه هیچ یک از بازیکنان تیم ما دچار این ویروس نشدند و من هم ...

آرتا سرمربی آرسنال و همه تست‌های کرونایی که مثبت شد

مسابقات مهم جهانی یکی پس از دیگری لغو می‌شوند

مجازآباد

جاصابونی

«علی‌علیزاده» در آخرین توییتش در حالی که ظاهراً به «آرامکو» و سعودی‌ها پرداخته است، کنایه سنگینی هم به برخی از سلب‌ریتی‌ها و شبکه‌های آن طرف ایی انداخته و با انتشار تصویری عجیب نوشته است: «این ورودی دفتر آرامکو است. این لگدمال کردن کرامت یک انسان و تبدیلیش به یک جاصابونی، این شرم نکردن از چشم‌های یک کارگر، فقط از یک جابر می‌آید. از سعودی. نگاه سعودی به ایلا فروهر و آرش و سینا ولی‌الله و خبرنگاران اینترنشنال هم همین است. آن‌ها هم در چشم سعودی جاصابونی‌هایی بیش نیستند».

چرا قرنطینه نشد؟

اینکه چراقم و گیلان قرنطینه نشدند، هنوز هم برای خیلی‌ها سؤال است. در فضای مجازی هم هر روز نظرات کارشناسانه و غیرکارشناسانه زیادی در این باره ابراز می‌شود. حالا کیانوش جهانبور سخنگوی وزارت بهداشت در این باره در حساب توئیتر خود نوشته است: «قرنطینه کامل ووهان، پیشرفت همه‌گیری را تنها ۳ تا ۵ روز در سرزمین اصلی چین به تأخیر انداخت. ویروس پیش از شناسایی ردهای آن، در سایر نقاط کشور هم پخش شده و با شناسایی قم و رشت، البته حساسیت و توجه سایر نقاط بالاتر رفته، قرنطینه کامل قم و رشت نیز مشکلی را از کشور رفع نمی‌کرد.» امیدواریم نظر آقای معاون، دقیق و علمی باشد و مسئولان فردا به نتیجه دیگری نرسند.

هزینه قرنطینه

شاید شما هم بارها از خودتان پرسیده باشید که مثلاً چرا در همه کشورها، سریع در مردم شهرهای مختلف آزمایش کرونا نمی‌گیرند تا متلاً و غیرمتلاً مشخص این شوند. به جز دلایل علمی و منطقی این ماجرا، توییت فؤاد ایسزدی را بخوانید. با این توضیح که این توییت در واقع فیلم و سخنان یکی از نمایندگان کنگره آمریکاست. «کتی پورتر: هزینه تست کرونا در آمریکا هزار و ۳۳۱ دلار است. اگر قرار باشد کسی قرنطینه شود هزینه آن ۴هزار دلار است. ۳۳ درصد مردم آمریکا به دکتر مراجعه نمی‌کنند چون پول هزینه دکتر ا ندارند».

این‌ها را فراموش نکنیم

علیرضا وهاب‌زاده، مشاور مطبوعاتی وزیر بهداشت و مسئول فضای مجازی مقابله با کرونا که آن اوایل، هر روزه درباره آمار و ارقام رسمی مبتلایان به کرونا در چین و بعد هم دانشجویان ایرانی قرنطینه شده، در فضای مجازی پست می‌گذاشت در توئیتر نوشت: «این روزها نیروهای خدمات، کمک پرستار و بهیار رو فراموش نکنیم. می‌دونید این‌ها برای بیماران مبتلا به کرونا دارن کارهایی رو انجام می‌دن که شاید نزدیکان و عزیزانشون هم حاضر به انجامش نباشند. درمان و سلامتی بدون حضور و تلاش این عزیزان هیچ وقت ممکن نبوده و نخواهد بود».

نان و زمین و زندگی

فلات ایران، سرزمین کشاورزی بوده است. حتی پیش از آنکه اقوام دامسدار آریایی به این فلات بیایند، پدران و مادران ما کشاورزی می‌کرده‌اند. آن‌ها زمین و آنچه از آن می‌رسسته را هدیه‌ای الهی می‌دانسته‌اند و مقدس می‌شمرده‌اند. تقدس دانه‌ها به‌ویژه گندم از همین رهگذر شکل گرفته است. پیشینیان ما گندم را دختر زمین می‌دانسته‌اند و کاشت آن را نه صرفاً امری برای تأمین خوراک که رفتاری آیینی می‌دانسته‌اند. انبوه بی‌شماری از سنت‌ها و باورها در کاشت گندم وجود دارد که رگ و ریشه‌اش به روزگاران کهن می‌رسد. تقدس نان یکی از همان سنت‌ها و بازمانده همین باورهاست. نان برای ما مردم مقدس‌ترین خوراکی است؛ آن چنان که امروزه روز هم حتی اگر تکه نانی را در راهی ببینیم، حتماً آن را برمی‌داریم و کنار می‌گذاریم تا مبادا حرمت نان شکسته شود. سنگین‌ترین سوگندها در نزد ما مردم، سوگند خوردن به نانی است که با هم خورده‌ایم. در اوسنه‌های خراسانی هست که در روزگاران پیشین، به جای برف، آرد از آسمان می‌باریده (کنایه از برکتی که از آسمان فرومی‌آید) تا آنکه زنی نوزادش را با آرد تمیز می‌کند (کنایه از عصیان اساطیری زن) و پس از آن است که بارش آرد تمام می‌شود و برف از آسمان می‌بارد. علاوه بر این‌ها یکی از کهن‌ترین و در عین حال تمدنی‌ترین خوراکی‌های ایرانی نیز از جوانه گندم به عمل می‌آید. سمنو (یا چنان که در افغانستان و تاجیکستان، در گوشه دیگر خراسان‌زمین می‌گویند: سمنک) خوراکی است حیات‌بخش، پیچیده در باورهای اساطیری و همین باورها به سمنو تقدسی ویژه بخشیده است. بخشی از این تقدس تا امروزه روز هم رسیده است. امروز هم باور پرنرنگی در بین ما مردم وجود دارد که براساس آن، سمنو را حلوی حضرت فاطمه زهرا(س) و شیرین شدنش را، آن هم بدون داشتن شکر، نوعی معجزه الهی می‌دانیم و کیست که نداند چه ارتباط پیوسته‌ای میان باورهای کهن ایران‌زمین و وجود مقدس حضرت صدیقه اطهر(س) برقرار است.

گونه‌ای دیگر از سمنو هم هست که در بخش‌هایی از خراسان‌زمین پخته و در مشهد با عنوان «حلوای برری» شناخته می‌شود. جالب آنکه تهیه این سمنونی متفاوت هم شکلی آیینی دارد و عموماً در سالروز شهادت حضرت فاطمه زهرا(س) پخت می‌شود. دیگر دانه‌ها هم در فرهنگ کهن ایرانی دارای اهمیت هستند و در نظام تغذیه‌ای ما جایگاهی ویژه دارند. در اساطیر ایرانی تا روزگار جمشید، خوراک همه مردمان تنها و تنها دانه‌ها بوده تا آن هنگام که شجاع تازی بر جای جمشید می‌نشیند و پس از آن است که به اشاره هارمین، آدمیان خوردن گوشت را می‌آموزند. در شاهنامه، شناسنامه فرهنگ ایرانی به این قصه اشاره شده است. چنین گفت ابلیس نیرنگ‌ساز که شادان زی ای شاه گردن‌فراز که فردات از آن گونه سازم خورش کز او بآشدت سر به سر پوروش خورش‌ها ز کبک و تَکُرد و سپید بسازید و آمد دلی بر آمید... سیمِ روز، خوان را به مرغ و بره بیاراستش گونه‌گون یک سره به روز چهارم چو بنهاد خوان خورش ساخت از پشت گاو جوان...

وجود انواع آش‌ها و شله‌ها (اشکنه‌ها و بلغورها) در این فرهنگ، میراثی است که از رهگذر اهمیت دادن به دانه‌ها به جا مانده است. پختن اش به عنوان خوراکی برای برآورده شدن حاجات، سنتی است که ریشه در آیین‌های کهن ایران‌زمین دارد. آش بی‌بی سه‌شنبه یا حتی آش پشش یا (آشی ندری که با هدف حفظ مسافر از بلایا طبخ می‌شود) تنها نمونه‌ای از آیین‌هایی آمیخته با خوراکی‌های باستانی است که ریشه‌های تناورشان به ایران کهن می‌رسد. آجیل مشکل‌گشا هم سری در همین سنت‌ها دارد.

اهدای آثار داستان‌نویسان به بیماران کرونایی

مهر: داستان‌نویسان کیش آثارشان را به بیماران کرونایی اهدا کردند. به دنبال بستری شدن بیماران کرونایی و یا مشکوک به کرونا در بیمارستان جزیره کیش، نویسندگان کیش در اقدامی جالب کتاب‌های داستان خود را برای استفاده بیماران کرونایی به بیمارستان کیش اهدا کردند.
ابراهیم حسن‌بیگی درباره این اقدام داستان‌نویسان کیش گفت: قرطینه شدن بیماران کرونایی در بیمارستان، پراسترس و پراضطراب است. شخص بیمار نمی‌داند اوقات بیکاری خود را چگونه سپری کند. بنابراین ما با این کارمان خواستیم گوشزد کنیم که با مطالعه و کتاب هم می‌شود به جنگ کرونا رفت. در واقع استرس ناشی از کرونا را می‌شود با کتاب و مطالعه کم کرد. بیماران بستری در بیمارستان‌ها با وقتی که برای مطالعه کتاب و داستان دارند به همان اندازه قادرند قدرت و توانایی خود را برای غلبه با بیماری افزایش دهند.
جزیره کیش به جز ابراهیم حسن‌بیگی که ۶ سالی در این جزیره ساکن شده، هفت داستان‌نویسن صاحب اثر دیگر نیز دارد. از جمله می‌توان از رضا فیاضی، نازیلا نوبهار، محسن قاسمی، فریده ترقی، مرتضی فقیه‌نصیری و محمد قربان جوشعار نام برد.
این نویسندگان بیش از ۵۰ عنوان از آثار خود را به بیمارستان کیش اهدا کردند.

گفت‌وگو با مجید اسطیری، نویسنده رمان تحسین شده «رمق»

گروه‌های مختلف ادبی خودشان را نمایندۀ مردم بدانند

این عناصر موجب شد خیلی ناخودآگاه رمان رمق با داستان منطق‌اطیر قرینه‌سازی شود.

❖ **پیش از نوشتن رمق، مجموعه داستان تخران را نوشته بودید. چطور از فضای داستان کوتاه به نوشتن رمان رسیدید و نوشتن در این نوع ادبی را ادامه دادید.**
من مجموعه داستان «تخران» را بسیار دوست دارم، چرا که حاصل حدود یک دهه تلاش‌های جدی من برای داستان‌نویسی است. برای گردآوری این ۱۴داستان بیش از همین تعداد را کنار گذاشتم. تنوعی که در این مجموعه به لحاظ مضمونی وجود دارد برای من یک امر پسندیده و زیبایی‌شناسی است. به این معنا که بازتاب وجوه مختلف زندگی است. البته رمان را همگان نوع ادبی عصر ما می‌دانند و من هم مانند خیلی دیگر از نویسندگان جوان از همان ابتدای راه آرزو داشتم بتوانم رمان بنویسم. پیچیدگی و جامعیت رمان وادوم پیچیدگی و جامعیت زندگی است و از این لحاظ نسبت به داستان کوتاه کامل‌تر و مؤثرتر است. وقتی در تاریخ شفاهی انقلاب به ماجرای فوتبال ایران و رژیم‌صهیونیستی برخوردیم، احساس کردم این ماجرای استک که ظرفیت لازم برای نوشتن یک رمان اجتماعی را دارد و حیثیت است که به آن پرداخته نشود. نکته‌ای که ذکر آن را لازم می‌دانم این است که به نظرم مسیر صحیح ورود به داستان‌نویسی حتماً از نوشتن داستان کوتاه آغاز می‌شود و در آثار افرادی که یکسره به سراغ رمان‌نویسی می‌روند، نوعی ولنگاری در برخورد با عناصر داستان می‌بینم که مخاطب معمولی متوجه آن نمی‌شود، اما مخاطب حرفه‌ای را آزار می‌دهد.

❖ **با توجه به اینکه نویسنده جوانی هستید، چه خلاهایی در ادبیات داستانی ایران می‌بینید که به دنبالش پر کردن آن خلا‌ها با داستان‌نویسی خودتان هستید؟**
مهم‌ترین خلأادبیات داسان ایران برخوردفرقه‌ای گروه‌های مختلف است. تقریباً دو گروه اصلی داریم که در برابر هر قرار گرفته‌اند و یا شاید پشت به هم کرده‌اند یعنی گروه نویسندگان متعهد به نظام و آرمان‌هایش و گروه نویسندگان اصطلاحاً روشنفکر.این‌نام‌گذاری‌ها را فقط مسامحتاًمی‌شود پذیرفت و اصلاً نام‌گذاری‌های قبیحتی نیستند. مهم‌ترین مشکل امروز ادبیات‌داستانی ما این است که این دو گروه همدیگر را نادیده می‌گیرند و انکار می‌کنند و با هم مفاهمه ندارند. اگر این گفت‌وگو شکل بگیرد و برخوردهای فرقه‌ای از میان برداشته شود ما برمی‌گردیم سر اصل مطلب که همانا ادبیات باشد و ایران که برای همه ما مهم و ارجمند هستند. آن موقع می‌توان انتظار داشت ادیبانمان خرج از مرزها هم دیده شود.

❖ **فکر می‌کنید چطور این وفاق ادبی شکل می‌گیرد؟**
گفت‌وگو و کنار گذاشتن بی‌انصافی. اینکه هر دو گروه بپذیرند باید کارهای خوب همدیگر را ببینند و هر دو گروه خودشان را فقط نماینده مردم بدانند نه نماینده نظام یا نماینده معترضان سیاسی.

نیستان: انتشارات کتاب نیستان کتاب صوتی «گنجینه‌الاسرار» را با صدای ساعد باقری منتشر کرد. مثنوی گنجینه‌الاسرار یکی از جالب‌ترین آثار عمان سامانی درباره عرفان عاشوراست. عمان سامانی، از شاعران پراوازه آیینی در اواخر قرن ۱۳ و اوایل قرن ۱۴ است. عمان سامانی این اثر را در قالب مثنوی عرفانی و حماسی و در شرح واقعه عاشورا سروده است.

در این مثنوی نسبتاً کوتاه، نکته‌های ظریفی از عشق و عرفان با بیانی هنرمندانه و گرم طرح شده است. عمان را باید اولین شاعری نام برد که اشعار کربلایی را از قالب سوگ خارج و در قالب حماسی آمیخته به عشق و روشنگری ارائه کرد.

گنجینه‌الاسرار او حماسایی عرفانی – عاشورایی است. نمایش‌نامه منظوم جاسوزی است با چندین پرده. این اثر نفیس روایتی است از رویداد جانگذاذ کربلا که در ظاهر به مانند ترازدی با شهادت غمبار قهرمان کربلا و یاران او به پایان می‌رسد، اما تأثیرش آغازی است بر آنانی که از ولای عشق نوشیده‌اند تا حسینی بمیرد و زینبی و مکتبی زندگی کنند. تاکنون روایت‌ها و سروده‌های بسیاری از واقعه عاشورا و قیام حضرت سیدالشهدا(ع) شنیده‌ایم، اما عمان سامانی با روایتی متفاوت و نگاهی ذوقی و عرفانی، منظومه‌ای را از آغاز آفرینش و میثاق السلت تا حرکت حضرت سیدالشهدا(ع) به سرزمین طف و انتخاب شهادت، خلق می‌کند. شنیدن این اثر ادبی فاخر به تمام عاشقان امام‌حسین(ع) پیشنهاد می‌شود.

به تازگی کتاب صوتی گنجینه‌الاسرار ساعد سامانی با صدای ساعد باقری به قیمت ۱۳هزار تومان منتشر شده است.

ساعد باقری «گنجینه الاسرار» را روایت کرد

دبیر نخستین مسابقه بین‌المللی کارتون «کرونا را شکست می‌دهیم»:

به دنبال آگاهی و نشاط جامعه هستیم

مهم و پررنگ می‌شود. شجاعی طباطبایی معتقد است: کارتونست‌ها رسالت خود را به جامعه ادا کرده‌اند. به عنوان مثال شرکت در همین مسابقه نوعی ادای‌دین است، چون هنرمندان در آثارشان تأکید کرده بودند که مردم در این شرایط از سفر کردن پرهیز کنند. این نکته مهم نه‌تنها در آثار هنرمندان ایرانی نشان داده شده که هنرمندان خارجی هم بر آن توجه و تأکید کرده بودند.

همه آثار به نمایش درمی‌آیند

به گفته دبیرمسابقه بین‌المللی کارتون «کرونا را شکست می‌دهیم» این مسابقه فقط برای هنرمندان حرفه‌ای برگزار نشده، بلکه همه می‌توانند ایده‌های خود را به هنر کارتون تلفیق کرده و در این رقابت هنری شرکت کنند. شجاعی طباطبایی با بیان اینکه همه آثار از ۱۱فروردین در سایت ایران کارتون به نمایش درخواهد آمد، می‌گوید: با این اتفاق پیام‌های مهمی از طریق کارتون‌ها به گوش مردم می‌رسد و می‌توانیم هر چه زودتر این بیماری را شکست دهیم.

شجاعی طباطبایی در بیان اینکه همه آثار از ۱۱فروردین در سایت ایران کارتون به نمایش درخواهد آمد، می‌گوید: با این اتفاق پیام‌های مهمی از طریق کارتون‌ها به گوش مردم می‌رسد و می‌توانیم هر چه زودتر این بیماری را شکست دهیم.

برش

❖ پس از آن مسابقه، ایران وارد هیچ مصافی با رژیم‌صهیونیستی نشد. چه‌بسا اگر این اتفاق رخ می‌داد، آبشخور خلق آثار هنری زیادی می‌شد.

شاید اما به نظرم شکوه شادی و افتخار مردم در آن اولین برخورد چیز دیگری بوده است.

❖ **این رمان علاوه بر سوار شدن بر موضوعی که مورد علاقه ایرانی‌هاست یعنی فوتبال، درباره جوانی است به نام رونوف که در داستان به دغدغه‌های او پرداخته می‌شود. این مسائل اجتماعی چطور دغدغه ذهن شما شد و در داستانتان مورد توجه قرار گرفت؟**

رونوف، نماینده جوان ایرانی است نه‌فقط در دهه ۴۰ که در همه زمان‌ها و گمان می‌کنم مسائلی که او با آن‌ها درگیر است، مسائلی فراگیر و مستقل از زمان و مکان باشد. او می‌خواهد آزادی و استقلال را بجشد. نمی‌خواهد همراهی با یک گروه مبارز او را محدود کند و در عین حال از آنچه در خانه دوستی ایران و آمریکا می‌بیند شمشز می‌شود و اهمیت استقلال یک کشور را می‌فهمد. برای من مهم بود که بیوستن یک جوان درون‌گرا و متفکر را به جریان مبارزه نشان بدهم. یعنی چیزی که شاید معمول نبوده، بیشتر جوانان مبارز کنشگر برای برون‌گرا بوده‌اند. بازنمایی چنین شخصیتی برای

من جذابیتی نداشت. بیشتر دوست داشتم نشان دهم چطور یک شخصیت درون‌گرا و درون‌نگر پیله خودش را می‌برد و تا آخرین رمقش را برای جامعه‌اش می‌گذارد.

❖ **شما یک مسئله تاریخی را بر بستر روایت قرار داده‌اید. در این شرایط چطور از عنصر تخیل استفاده کردید. آیا تاریخ دست و پای شما را نیسته بود؟**

من آن قدر که لازم بود به تاریخ وفادار بودم، اما آنچه داستان را به تحرک وامی‌دارد شخصیت‌ها هستند. آن‌ها الزاماً در تاروپود تاریخ اسیر نیستند و کنش‌های خودشان را دارند. مستندات تاریخی مرتبط بسا حمله به دفتر هواپیمایی برون‌گرا بوده‌اند.

گویا: کتاب «گره سرخ، گره سیاه» شامل داستان‌هایی از نویسندگان بزرگ جهان با

گردآوری و ترجمه اسدالله امرایی توسط نشر گویا منتشر و راهی بازار نشر شد.امرایی در این کتاب سراغ داستان‌هایی رفته که نویسندگان بزرگ و مهم دنیا درباره رابطه انسان با حیوانات و با حیوانات به‌طور مستقل خلق کرده‌اند. وی در معرفی این کتاب می‌گوید: در این مجموعه داستان‌هایی هست که حیوانات را به حريم خانه راه نمی‌دهند و گاه رفتاری خشونت‌آمیز با حیوانات را به نمایش می‌گذارند. این مجموعه به قصد نشان دادن گوشه‌هایی از استعداد ادبیات و به طور مشخص داستان‌نویسی گرد آمده است.عناوین داستان‌ها و نویسندگان این کتاب به ترتیب عبارت است از: «خروس» از مانسیمو بوتنچلی، «شیر» از کریستوف مک‌کل، «قیل» اثر اسلاویمیر مروژک، «کیوتر» اثر اورسولا هگی، «سگ» نوشته رودی‌دویل، «طوطی سخنگوی پدر» نوشته سینتیا رایلنت، «فرقالو» به قلم ریمنود کارور، «گره سرخ» به قلم لویزه رینسر، «یولداگ» از آرتور میلر، «جیرجیرک» از رابرت اولن باتلر، «گرگ سفید» از گی دو مویسان، «سگ رئیس» اثر ساموئل سلون، «سگ بی‌فایده» اثر دینو بوتزاتی، «گره سیاه» نوشته داگال آن‌بو، «طوطی‌های دم‌دراز» نوشته مارسل مارین، «گره‌های تازه» به قلم پاملا پینتر، «اسب» از مایکل دلپ، «خرس‌ها در سکوت درخشان» از اسپنسر هولست، «ملخ‌وجیرجیرک» اثر کاپاواتا یاسوناری، «گوساله» اثر ارسکین کالدول، «ماهی حلو» نوشته ماری‌یلا سالا، «مار» نوشته جان اشتاین‌بک، «پلنگ» به قلم خورخه لویس بورخس و «ماهی» به قلم لیدیا دیویس.

این کتاب با ۱۸۵صفحه و قیمت ۳۰ هزار تومان منتشر شده است.

ترجمه «امرابی» از داستان‌های نویسندگان بزرگ جهان

مهديه قمری: در این روزگاری که بیماری کرونا در ایران و جهان شیوع پیدا کرده و مسئولان همه را به خانه ماندن به عنوان بهترین شیوه پیشگیری از ابتلا به کرونادعوت می‌کنند، دبیرخانه نخستین مسابقه بین‌المللی کارتون با عنوان «کرونا را شکست می‌دهیم» از سوی وزارت بهداشت و دانشگاه علوم پزشکی شیراز همچنان در حال دریافت آثار است. سیدمسعود شجاعی طباطبایی، دبیر این مسابقه هنری است. این هنرمند در خصوص علت بین‌المللی‌شدن این مسابقه در اولین سال برگزاری‌اش به خبرنگار ما توضیح می‌دهد: روز پس از شیوع بیماری کرونا در ایران با یکی از دوستانم طرح برگزاری این مسابقه را بیان کردم، او معتقدبود در سطح ملی این مسابقه برگزار شود، اما من به دلیل درگیری همه مردم جهان با این بیماری ترجیح دادم مسابقه در سطح بین‌الملل برگزار شود. مدیر خانه کاریکاتور ایران با بیان اینکه فراخوان این مسابقه با استقبال هنرمندان روبه‌رو شد، افزود: تا این لحظه ۴۹ کشور خارجی آثار خود را به دبیرخانه ارسال کرده‌اند.

نقش کاریکاتور در ایجاد روحیه و نشاط جامعه

ایسن هنرمند در بخش دیگری از گفت‌وگو در خصوص تأثیر واکنش هنرمندان نسبت به اتفاقات روز جامعه می‌گوید: واکنش هنرمندان به اتفاقات روز جامعه موجب می‌شود مسائل و پیام‌هایی که لازم است راحت‌تر به مردم منتقل

شود. از سوی دیگر چون رشته‌های هنری کارتون و کاریکاتور با زبان طنز موضوعات را بیان می‌کنند این مسئله موجب ایجاد روحیه و نشاط جامعه می‌شود، بنابراین در این شرایط نقش هنرهایی مانند کارتون و کاریکاتور در این میان بسیار